

og

Sag BS-1455/2022-OLR

(3. afdeling)

Person 17

og

Person 18

(begge ved advokat Claus Kenneth Lund)

mod

Person 2

Person 3

Person 4

Person 5

Person 6

Person 7

Person 8

Person 9

Person 10

Person 11

Person 12

Person 13

Person 14

Person 15

Person 16

(alle ved advokat Simon Kristian Frøsig)

og

Advokat 1

og

Forsikringsselskab 1

G/S under likvidation

(begge ved advokat Cathrine Wollenberg Zittan)

Københavns Byret har den 22. december 2021 afsagt dom i 1. instans (sag BS-37831/2020-KBH).

Landsdommerne Morten Christensen, Bo Østergaard og Lasse Bødker Grymer (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanterne har nedlagt følgende påstande:

- "Påstand 1: De indstævnte tilpligtes at anerkende, at valget i Forsikringsselskab 1 G/S under likvidation den 20.08.2020 af delegerede er ugyldigt.
- Påstand 2: De indstævnte tilpligtes at anerkende, at beslutninger truffet på generalforsamling i Forsikringsselskab 1 G/S under likvidation den 11.01.2021 er ugyldige.
- Påstand 3: De indstævnte tilpligtes at anerkende, at beslutninger truffet på generalforsamling i Forsikringsselskab 1 G/S under likvidation den 29.04.2021 er ugyldige.
- Påstand 4: Indstævnte 16, Advokat 1, tilpligtes at anerkende, at beslutning om af Forsikringsselskab 1 s midler at betale sagsomkostninger for de indstævnte 1-15 er ugyldig.
Subsidiært: Indstævnte 16, Advokat 1, tilpligtes at være erstatningsansvarlig over for Forsikringsselskab 1 G/S under likvidation for sagsomkostninger betalt for de indstævnte 1-15."

De indstævnte, Person 2, Person 3, Person 4, Person 5, Person 6, Person 7, Person 8, Person 9, Person 10, Person 11, Person 12, Person 13, Person 14, Person 15, Person 16, Advokat 1 og Forsikringsselskab 1 G/S under likvidation, har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Ved afgørelse af 27. september 2010 påbød Finanstilsynet Forsikringsselskab 1 G/S (herefter Forsikringsselskab 1) at bringe selskabets registrerede vedtægter i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed § 111, stk. 2. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"Finanstilsynet finder det i strid med bestemmelsen i lov om finansiel virksomhed § 111, stk. 2, at medlemmer i [Forsikringsselskab 1] ifølge selskabets vedtægter ikke vælger de delegerede, der udgør selskabets generalforsamling.

Herved afskæres medlemmernes indflydelse på selskabets bestemmende organer, hvilket ikke er i overensstemmelse med delegeretordningens formål. De delegerede vælges således af de siddende delegerede, som tidligere er udpeget til hvervet på baggrund af en indstilling fra bestyrelsen, hvorved medlemmerne reelt er sat uden for indflydelse."

Finanstilsynet påbød ved afgørelse af 16. december 2010 Forsikringsselskab 1 at afholde valg blandt medlemmerne til selskabets delegeretordning, og der blev herefter afholdt delegeretvalg i Forsikringsselskab 1 den 15. februar 2011.

Af Forsikringsselskab 1s vedtægter, som vedtaget på ekstraordinær generalforsamling den 10. september 2012, fremgår bl.a.:

”§ 2

Selskabets formål er under gensidigt ansvar at tegne skadesforsikringer i overensstemmelse med selskabets koncession.

...

§ 3

Medlemmer af selskabet er dets forsikringstagere.

...

§ 6

De delegerede udgør generalforsamlingen og er selskabets øverste myndighed. Generalforsamlingen består af mindst 10 og maksimalt 15 delegerede efter generalforsamlingens beslutning.

...

§ 7

De delegerede vælges for 4 år. Genvalg kan finde sted.

Valget afholdes i januar kvartal med henblik på tiltrædelse på den ordinære generalforsamling samme år.

Herudover skal der afholdes valg af delegerede, når en delegeret afgår i valgperioden, for et antal delegerede svarende til de(n) afgående delegerede medmindre generalforsamlingen inden for vedtægternes § 6 beslutter et lavere antal delegerede, eller når generalforsamlingen inden for vedtægternes § 6 beslutter at udvide antallet af delegerede. Valg kan i tilfælde af en delegerets afgang eller ved generalforsamlingens beslutning om at udvide antallet af delegerede afholdes udenfor januar kvartal. Valget sker for den resterende del af den igangværende 4 års valgperiode for de øvrige delegerede.

De delegerede vælges af de medlemmer, der bor eller har genstande forsikret inden for selskabets geografiske virkeområde på tidspunktet for udsendelsen af meddelelse om valget. Hvert medlem har 1 stemme.

...

Valgbar som delegeret er alle medlemmer. En delegeret skal udtræde, hvis betingelserne for valgbarhed i lov eller vedtægter ikke længere er opfyldt.

...

§ 8

...

Hver delegeret har 1 stemme. Alle beslutninger og valg sker ved simpel stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed er bestyrelsesformandens stemme udslagsgivende, hvis denne er delegeret. Til ændring af vedtægterne eller opløsning af selskabet kræves dog fremmøde af mindst 2/3 af de delegerede, jf. også § 14.

...

§ 11

Selskabet forpligtes af bestyrelsesformanden i forening med næstformanden eller direktøren.

...

§ 14

Opløsning af selskabet eller sammenslutning (fusion) med andet selskab kan kun finde sted, når mindst 2/3 af de fremmødte delegerede har vedtaget dette på en generalforsamling. Ved beslutning om selskabets opløsning skal mindst 2/3 af de delegerede være fremmødt, jf. § 8.

Den i tilfælde af opløsning da tilstedeværende formue kan anbringes i en fond (erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende), der anvendes til velgørende formål eller fordeles blandt medlemmerne i forhold til den i sidste regnskabsår før opløsningen indbetalte præmie, dog kun til dem, der har været medlem i de sidste 10 år, alt efter generalforsamlingens beslutning."

Ved fit & proper-vurderinger af 4. december 2013 traf Finanstilsynet afgørelser om med øjeblikkelig virkning at påbyde Person 19, Person 20, Person 18, Person 21 og Person 22 at nedlægge deres hverv som medlemmer af bestyrelsen i Forsikringselskab 1. Af afgørelserne fremgår om Finanstilsynets vurdering bl.a.:

"Finanstilsynet har i vurderingen af denne sag navnlig lagt vægt på en række beslutninger truffet af bestyrelsen for Forsikringselskab 1, som efter Finanstilsynets opfattelse ikke har været egnet til at sikre en forsvarlig og hensigtsmæssig ledelse af selskabet. ...

...

Finanstilsynet har konstateret, at generalforsamlingen for Forsikringselskab 1 på bestyrelsens foranledning har truffet beslutning om bl.a. følgende ...

- Generalforsamlingen har den 10. september 2012 ændret vedtægtsbestemmelsen om opløsning af ^{Forsikringsselskab 1}, således at ^{Forsikringsselskab 1s} formue i tilfælde af selskabets opløsning kan anbringes i en erhvervsdrivende fond. Forud for denne ændring kunne ^{Forsikringsselskab 1s} formue i tilfælde af ^{Forsikringsselskab 1s} opløsning kun anbringes i en fond, der anvendes til velgørende formål, eller fordeles blandt medlemmerne.

...

Finanstilsynet finder endvidere, at sagen vedrørende den tidligere bestyrelsesformands egnethed og hæderlighed, herunder det forhold, at bestyrelsen i gennem en længere periode har accepteret, at formanden deltog i bestyrelsens drøftelser af emner, hvor han var inhabil, må anses for at være en uansvarlig adfærd af den samlede bestyrelse. Det samme gør sig gældende for den ledelsesmæssige organisering af selskabet, som gav bestyrelsesformanden mulighed for at deltage i den daglige ledelse af selskabet på en måde, som var uforenelig med rollen som bestyrelsesmedlem i samme selskab.

Sagen vedrørende aflønning af bestyrelse og direktion og de gentagne overtrædelser af aflønningsreglerne i den forbindelse giver grund til at antage, at bestyrelsens medlemmer har vægtet egne økonomiske interesser over selskabet. Endvidere er sagen et udtryk for et manglende fokus på risikostyring i forbindelse med bestyrelsens udarbejdelse af lønpolitik og kontrol med overholdelse heraf.

^{Forsikringsselskab 1s} bestyrelse påtænker nu at afvikle ^{Forsikringsselskab 1} og anbringe selskabets formue i en erhvervsdrivende fond. I den forbindelse har Finanstilsynet konstateret, at det er hensigten, at fondens første bestyrelse vælges af ^{Forsikringsselskab 1s} delegerede, og at fondens bestyrelse herefter selv vælger nye medlemmer til bestyrelsen. Finanstilsynet har endvidere konstateret, at det er hensigten, at fondens bestyrelse selv fastsætter sit vederlag.

Anbringelsen af selskabets formue i en erhvervsdrivende fond med det fremsendte udkast til vedtægter har efter Finanstilsynets opfattelse den virkning, at den siddende delegeretordning i ^{Forsikringsselskab 1} (dvs. de delegerede, som blev valgt den 15. februar 2011), herunder medlemmerne af bestyrelsen, bevarer kontrollen med selskabets formue, efter at formuen er overført til den erhvervsdrivende fond.

Det er Finanstilsynets vurdering, at de ovennævnte tiltag samlet set er egnet til at sikre de siddende delegerede, herunder bestyrelsen, fremtidig råderet over ^{Forsikringsselskab 1s} formue, og at dette har været hensigten med de nævnte tiltag. Det er derfor Finanstilsynets vurdering, at bestyrelsen i ^{Forsikringsselskab 1} har varetaget andre interesser end selskabets i forbindelse med udførelsen af bestyrelsesarbejdet, nemlig bestyrelsens egne interesser, og at ledelsen af ^{Forsikringsselskab 1} derfor ikke er foregået på betryggende vis.

Ved vurderingen af om ... har udvist en uansvarlig adfærd, der medfører, at han skal nedlægge sit hverv som bestyrelsesmedlem, har Finan-

stilsynet lagt vægt på hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor og det forhold, at ledessvigt i en enkelt virksomhed kan have en afsmittende effekt på hele den finansielle sektors omdømme og det omgivende samfunds tillid til sektoren.

Finanstilsynet finder på den baggrund og efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, at ... adfærd som medlem af bestyrelsen i Forsikringsselskab 1 giver grund til at antage, at han ikke vil varetage sit hverv som bestyrelsesmedlem i Forsikringsselskab 1 på forsvarlig måde, hvorfor Finanstilsynet påbyder ... at nedlægge sit hverv som medlem af bestyrelsen i Forsikringsselskabet Forsikringsselskab 1 G/S med øjeblikkelig virkning."

Der blev herefter afholdt ekstraordinær generalforsamling i Forsikringsselskab 1 den 6. december 2013. Det blev på forslag fra bestyrelsen vedtaget at opsiges Forsikringsselskab 1s portefølje af forsikringer til ophør ved udgangen af 2014, at stifte Fond 1 som erhvervsdrivende fond og at indlede likvidation af Forsikringsselskab 1 og i den forbindelse udlodde Forsikringsselskab 1s formue til Fond 1, subsidiært til Brandkassens medlemmer.

Person 18 fremsatte beslutningsforslag af 19. januar 2015 med henblik på afholdelse af ekstraordinær generalforsamling i Forsikringsselskab 1 i februar 2015 blandt andet til valg af ny likvidator og afstemning blandt Brandkassens medlemmer på tidspunktet for vedtagelse af likvidation om, hvorvidt Fond 1 med den valgte bestyrelse skal stiftes og likvidationsprovenuet udloddes til fonden, eller om der alternativt skal ske udlodning til medlemmerne af selskabets formue.

Den ekstraordinære generalforsamling blev indledt den 26. februar 2015, men de foreslåede valghandlinger blev ikke gennemført.

Den 1. april 2015 traf Finanstilsynet afgørelse om at suspendere Forsikringsselskab 1s vedtægter. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"Sagsfremstilling

[Forsikringsselskab 1] trådte i likvidation i december 2013, og ledelsen har siden bestået af dels Advokat 2 (valgt af Forsikringsselskab 1 som likvidator), dels Advokat 1 (udpeget af Finanstilsynet).

...

Den primære baggrund for, at likvidatorerne anser den siddende delegeretforsamling som ugyldigt valgt, er, at det er likvidators antagelse, at stemmeafgivelsen ved generalforsamlingen i februar 2011, hvor delegeretforsamlingen blev valgt, med høj grad af sandsynlighed må antages at være gennemført retsstridigt. Likvidatorernes vurdering er i overensstemmelse med Finanstilsynets politianmeldelse af 24. oktober 2013 vedrørende overtrædelse af straffelovens § 304, stk. 1.

...

Finanstilsynets vurdering

...

Likvidator har anført, at det må anses sandsynligt, at den igangværende valghandling vil føre til, at den tidligere delegeretforsamling helt eller delvist vil blive genvalgt. Der er således risiko for, at der med opbakning fra en række nyvalgte delegerede medlemmer – under indflydelse af den tidligere ledelse – kan blive truffet beslutninger, som er egnet til at skaffe den tidligere ledelse uberettiget begunstiging på bekostning af de øvrige forsikringstagere.

Med henblik på at sikre, at der af den siddende delegeretforsamling, eller kommende delegeretforsamling ikke træffes beslutninger, som kan vise sig at være irreversible, træffer Finanstilsynet afgørelse i medfør af § 232, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, om at suspendere Brandkassens vedtægter, indtil der er opnået tilstrækkelig afklaring om gyldigheden af valghandlingen til delegeretforsamlingen i 2011. En sådan afklaring kan f.eks. foreligge, når gennemførelsen af valghandlingen er tilstrækkeligt belyst, eller at der i fællesskab mellem likvidatorerne og forsikringstagerne opnås enighed om den endelige likvidation.”

Ifølge Det Centrale Virksomhedsregister fratrådte Advokat 2 den 8. maj 2017 som likvidator.

Retten i Roskilde afsagde den 14. juni 2017 dom i en sag anlagt af Forsikringsselskab 1 under likvidation mod en kreds af personer, som forud for valget i februar 2011 til delegeretforsamling havde tegnet en tillægsforsikring i Forsikringsselskab 1. Forsikringerne havde en årlig præmie på 100 kr. og var et tillæg til forsikringstagerenes eksisterende indboforsikringer i andre selskaber. Ifølge dommen skulle forsikringstagerne anerkende, at de indgåede aftaler om tillægsforsikring var ugyldige. Retten henviste bl.a. til, at tegningen af tillægsforsikringerne ikke var sagligt eller på anden måde forretningsmæssigt begrundet i hverken selskabets eller de sagsøgte forhold, men alene skete med henblik på at påvirke resultatet af valget til delegeretforsamling for på den måde at bevare kontrollen over selskabets formue.

Den 29. juni 2020 traf Finanstilsynet afgørelse om at ophæve suspensionen af Forsikringsselskab 1s vedtægter. Af afgørelsens konklusion fremgår:

”Det er Finanstilsynets vurdering, at der på baggrund af dommen fra Retten i Roskilde den 14. juni 2017 er opnået den fornødne klarhed over valghandlingen i 2011. De 120 tillægsforsikringer har således ikke – og har aldrig haft – medlemsrettigheder.

Finanstilsynet vurderer således, at der er opnået endelig klarhed over, hvilke forsikringstagere der var berettigede til at stemme til valg af delegeretforsamling den 15. februar 2011.

Selskabets medlemmer har herefter på sædvanlig demokratisk vis mulighed for at træffe beslutning om selskabet, hvorved beskyttelseshensynet, jf. lovforarbejderne til § 232, stk. 1, ikke længere gør sig gældende.

Finanstilsynet finder således, at suspensionen af ^{Forsikringsselskab 1s} vedtægter skal ophæves.”

^{Forsikringsselskab 1} under likvidation indkaldte herefter til valg til ny delegeretforsamling, hvor der var 26 opstillingsberettigede kandidater, herunder appellanterne. Valget blev gennemført den 20. august 2020. Efterfølgende er der afholdt to generalforsamlinger den 11. januar 2021 og den 29. april 2021.

Vedrørende sagens værdi har advokat Claus Kenneth Lund i meddelelse af 7. februar 2022 til landsretten anført:

”Under henvisning til vores telefonsamtale den 31. januar 2022 vedrørende retsafgift vender jeg herved tilbage i sagen. Min klient og jeg tiltræder, at påstand 4 har en økonomisk værdi på kr. 250.000, svarende til byrettens resultat for så vidt angår omkostninger til de pågældende. Ny beregning af retsafgift udbedes venligst, hvorefter det resterende beløb bliver fremsendt.”

Forklaringer

Person 18

har afgivet supplerende forklaring.

Person 18

^{Forsikringsselskab 1s}

^{Forsikringsselskab 1}

har forklaret blandt andet, at det rettelig var i 2018, at revisor fik en bøde på baggrund af hans klage. Ham bekendt har altid i relation til fordeling af formuen ved opløsning af selskabet haft et anciennitetskrav. Vedtægter skal registreres i Finanstilsynet, og han er ikke bekendt med, at der har været bemærkninger til vedtægterne før 2010. I 2008 var der en konflikt med ^{Forsikringsselskab 1s} daværende direktør, ^{Person 23}. Konflikten fortsatte i pressen, og det var på denne baggrund, at de 15 delegerede i 2013 blev enige om stiftelsen af en fond. Kun en del af fondens overskud skulle gå til almennyttige formål, idet der også skulle være plads til driftsudgifter. Fonden blev ikke stiftet, idet likvidatorerne ikke indbetalte 300.000 kr. inden for en frist på tre måneder. Da fonden ikke blev stiftet, skulle der ske udlodning til medlemmerne. Han har læst i Roskilde Dagblad, at ”oprørsgruppen” ved valget i august 2020 havde til hensigt at ændre vedtægterne, så alle forsikringstagere kunne få 1 mio. kr. Hans ønske er at få afsluttet diskussionerne og få gennemført beslutningen fra 2013, så der foretages udlodning til medlemmerne. Den 6. december 2013 var der 26 medlemmer med mindst 10 års anciennitet.

Nogle af disse er senere afgået ved døden, hvorefter deres arvinger må være berettigede til udlodningen.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten, idet Person 1, Person 18 og Person 17 dog under hovedforhandlingen for landsretten har frafaldet synspunkter om, at der er formelle mangler i forbindelse med indkaldelse til og aholdelse af generalforsamlinger i 2020 og 2021.

Person 1, Person 18 og Person 17 har yderligere anført, at efter § 66 i lov om finansiel virksomhed kan den tegningsret, som efter selskabslovens § 135, stk. 2, tilkommer medlemmer af bestyrelsen eller direktionen, kun udøves af mindst to i forening, og det følger af § 231, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, at der skal være mindst to likvidatorer, idet det fremgår, at erhvervsministeren i tilfælde af et forsikringsselskabs likvidation kan udnævne en likvidator til sammen med "de af generalforsamlingen valgte" – dvs. sammen med mere end én af generalforsamlingen valgt likvidator – at foretage likvidationen. Advokat 1 har derfor ikke som enelikvidator kunnet tegne selskabet.

Landsrettens begrundelse og resultat

På baggrund af oplysningerne i Finanstilsynets fit- & proper-afgørelser af 6. december 2013, herunder om at bestyrelsen i Forsikringsselskab 1 ifølge Finanstilsynets vurdering i forbindelse med udførelsen af bestyrelsesarbejdet havde varetaget egne interesser fremfor selskabets, samt under hensyn til det almindelige ledelsesansvar, som følger af selskabslovens § 127, finder landsretten, at det var med rette, at Advokat 1, da han den 6. december 2013 var blevet udpeget som likvidator, efter aftale med den anden likvidator, advokat Steen Jensen, igangsatte undersøgelser af valghandlingen i 2011.

Det er af appellanterne gjort gældende, at Advokat 1 i den periode, hvor han som følge af advokat Advokat 2s fratreden den 8. maj 2017 var den eneste likvidator, ikke kunne tegne Forsikringsselskab 1.

Landsretten bemærker i den forbindelse, at det i lov nr. 630 af 23. december 1980, § 169, stk. 1, om likvidation af et forsikringsselskab var bestemt, at generalforsamlingen kunne vælge "en eller flere likvidatorer" til at foretage likvidationen. Endvidere bestemtes i § 169, stk. 3, at industriministeren under visse betingelser kunne udnævne en likvidator til "sammen med de af generalforsamlingen valgte at foretage likvidationen". Efter sammenhængen med bestemmelsen i stk. 1 indebar bestemmelsen i stk. 3 intet krav om, at generalforsamlingen skulle udpege mindst to likvidatorer, eller at der i øvrigt skulle være mindst to likvidatorer til at træffe beslutninger i forbindelse med en likvidation.

Denne retstilstand er ikke ændret ved lov om finansiel virksomhed § 231, stk. 2. Advokat 1 har som likvidator derfor kunnet tegne Forsikringsselskab 1 i den periode, hvor han var den eneste likvidator, herunder på tidspunktet for beslutningen om indkaldelse til delegeretvalg i 2020.

På baggrund af Retten i Roskildes dom af 14. juni 2017 og da det efter Finanstilsynets ophævelse af suspensionen af Forsikringsselskab 1s vedtægter den 29. juni 2020 allerede som følge af bestemmelsen i vedtægternes § 7, om at de delegerede vælges for 4 år, ikke var muligt blot at fortsætte med de delegerede, som var valgt den 15. februar 2011, tiltræder landsretten herefter, at det var såvel berettiget som nødvendigt, at likvidator, Advokat 1, i august 2020 indkaldte til valg af nye delegerede.

Herefter og af de grunde, der i øvrigt er anført af byretten, stadfæster landsretten byrettens dom.

Efter sagens udfald skal Person 1, Person 18 og Person 17 i sagsomkostninger for begge retter in solidum betale samlet 150.000 kr. til Person 2, Person 3, Person 4, Person 5, Person 6, Person 7, Person 8, Person 9, Person 10, Person 11, Person 12, Person 13, Person 14, Person 15 og Person 16, 120.000 kr. til Advokat 1 og 80.000 kr. til Forsikringsselskab 1 G/S under likvidation til dækning af udgifter til advokatbistand. Ud over sagens værdi for så vidt angår appellants påstand 4 er der ved fastsættelsen af beløbene til advokat, der er inklusive moms, taget hensyn til sagens omfang og forløb samt hovedforhandlingens varighed. Der er endvidere henset til, at de indstævnte 1-15 har været repræsenteret af samme advokat, og at indstævnte 16 og 17 ligeledes har været repræsenteret af samme advokat.

Ingen af de indstævnte er momsregistrerede.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for begge retter skal Person 1, Person 18 og Person 17 inden 14 dage in solidum betale samlet 150.000 kr. til Person 2, Person 3, Person 4, Person 5, Person 6, Person 7, Person 8, Person 9, Person 10, Person 11 og Person 12

Person 13 , Person 14 , Person 15 og Person 16 ,
120.000 kr. til Advokat 1 og 80.000 kr. til Forsikringselskab 1 ,
G/S under likvidation. Beløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 22-05-2023 kl. 10:00

Modtagere: Appellant Person 1 , Indstævnte Forsikringsselskab 1
F G/S, Indstævnte Person 16 , Indstævnte Person 7 ,
Indstævnte Person 4 , Indstævnte Person 8 ,
Indstævnte Person 11 , Indstævnte Person 5 ,
Indstævnte Person 13 , Indstævnte Person 12 , Indstævnte
Person 14 , Indstævnte Person 6 , Indstævnte
Person 10 , Indstævnte Person 9 , Indstævnte Person 15 ,
Indstævnte Advokat 1 , Indstævnte Person 6 ,
Indstævnte Person 3